

*Vergilər Nazirliyinin Vergi ödəyicilərinə xidmət İdarəsinin rəisi, baş vergi xidməti müşaviri Elçin Məmmədovun "Azərbaycan" qəzetinə müsahibəsi.
9 dekabr 2009-cu il tarixli sayı*

Müasir İKT sistemi vergi ödəyicilərinin yaxın köməkçisidir

- Bu günlərdə Multimedia İnformasiya Sistemləri və Texnologiyaları Mərkəzinin dövlət orqanlarının internet saytlarında apardığı monitoringə əsasən, Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet saytı informasiya açıqlığına görə birinci yerə layiq görülüb. Bildiyimizə görə, bu, saytınızın ilk uğuru deyil.

- Bəli, bu bizim üçün çox qürurverici hadisədir. Saytımız 2002-ci ildən fəaliyyət göstərir. Onun ilk versiyasını hazırlayarkən çalışmışıq ki, maksimum zəngin tərzdə istifadəyə verək. Məhz bunun nəticəsində elə həmin il "İlin ən uğurlu internet layihəsi" nominasiyası üzrə "Humay" mükafatına layiq görüldük. Qazandığımız bu uğurla arxayınlaşmayaraq ilbəil internet səhifəmizi daha da mükəmməlləşdirərək onu istifadəçilərin tələblərinə tam uyğunlaşdırmağa çalışmışıq. Bunun nəticəsidir ki, saytımız "Ən yaxşı dövlət saytı" nominasiyası üzrə 2005-2006-cı illərdə "NETTY", 2006-cı ildə "Maliyyə" nominasiyası üzrə "İT Magazin" jurnalının təsis etdiyi "İNTELLEKT", 2007-ci ildə "İlin ən yaxşı dövlət saytı" nominasiyası üzrə Beynəlxalq World Summit Award mükafatlarına, habelə 2006-cı ildə hüquqi maarifləndirmə sahəsindəki xidmətinə görə "Avrasiya" Hüquqşünaslar Assosiasiyasının Fəxri Diplomuna layiq görülmüşdür. Əlbəttə ki, adıçəkilən monitoringdə ardıcıl olaraq 3 il 1-ci yeri tutmağımız bizi sevindirməyə bilməz.

- Bəs, bütün bu uğurların başlıca səbəbi nədir?

- "Biz bazar iqtisadiyyatını vergi yolu ilə tənzimləməliyik" deyən xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev ölkə iqtisadiyyatının güclənməsində, sahibkarlığın inkişafında vergilərin roluna xüsusi əhəmiyyət verirdi. Bütün sahələrdə olduğu kimi, ulu öndərin bu siyasəti də Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Vergi ödəyicilərinə xidmətin səviyyəsinin daim yüksəldilməsi vergi islahatlarının mühüm hissəsi olduğundan bu sahənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı məsələlər bir sıra proqram və digər sənədlərdə də öz əksini tapır. Məsələn, Prezidentin 12 sentyabr 2005-ci il tarixli sərəncamı ilə qəbul edilmiş "Azərbaycan Respublikasında vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi Dövlət Proqramı (2005-2007-ci illər)", vergilər nazirinin əmri ilə təsdiq olunmuş "Vergi qanunvericiliyinin və inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi üzrə 2009-2012-ci illər üçün Strateji Plan"da digər tədbirlərlə yanaşı, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqinin genişləndirilməsi vasitəsilə vergi ödəyicilərinə xidmətin yeni keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoyması, eyni zamanda, elektron hökumət layihəsinin daha sürətlə reallaşdırılması ilə bağlı bir sıra məsələlər qoyulmuşdur. Bundan başqa, artıq İnternet Vergi İdarəsi adlanan www.e-taxes.gov.az saytı fəaliyyətə başlamışdır ki, bu da elektron hökumətin qurulması istiqamətində atılan vacib addımlardan biridir.

- Saytınız Multimedia İnformasiya Sistemləri və Texnologiyaları Mərkəzinin dövlət orqanlarının internet saytlarında apardığı monitorinqdə hansı parametrlər əsasında qalib seçilib?

- Budəfəki monitorinq daha dərin və əhatəli şəkildə həyata keçirilmişdir. Ötən monitorinqlər zamanı ilk növbədə "İnformasiya əldə etmək haqqında" qanunun internet resursları ilə bağlı konkret maddələrinə ümumi şəkildə istinad edilirdisə, bu dəfə xeyli köklü dəyişikliklər baş vermişdir. Bundan əlavə, ötən dövrlər ərzində keçirilən monitorinqlər bir qədər sadə göstəricilər üzrə saytların təhlilinə əsaslanırdısa, indiki monitorinqdə daha geniş və hərtərəfli təhlilin aparılmasına yönələn parametrlərə üstünlük verilmişdir. Ümumilikdə, internet saytları 67 parametrlər üzrə qiymətləndirilmişdir. Əsas parametrlər sırasında aşağıdakıları göstərmək olar:

- dövlət qurumu ilə bağlı informasiyalar, onun strukturu, rəhbərliyi, cari fəaliyyəti;

- dövlət büdcəsinin həmin quruma aid hissəsi (ayrıntıları ilə) və onun icrası;
- dövlət qurumu tərəfindən təklif edilən xidmətlər haqqında məlumatlar;
- ziyarətçilər üçün qurumla əlaqə saxlamaq imkanları;
- işə qəbul qaydaları və boş iş yerləri haqqında bilgiler;
- vətəndaşların qəbul şərtləri və qəbul günləri (saatları);
- tender və yarışmaların keçirilməsi ilə bağlı bütün mümkün qayda və elanlar;
- dövlət qurumunun norma (qanun) yaratma fəaliyyəti;
- informasiyalara giriş üçün texniki imkanları.

Bu monitorinqin daha bir fərqli cəhəti saytlarımızın Rusiya Federasiyasının analoji dövlət qurumlarının saytları ilə müqayisəsi olmuşdur. Yeri gəlmişkən bildirim ki, monitorinqin parametrlər cədvəli də Sankt-Peterburqda fəaliyyət göstərən İnformasiya Azadlığı İnstitutunun mütəxəssisləri ilə birgə tərtib edilmişdir.

- Vergilər Nazirliyinin saytının informasiya açıqlığı 66,5 faiz təşkil etmişdir. Bu göstəricinin daha yüksək olması üçün hansı işlərin görülməsi nəzərdə tutulur?

- Burada tələblərə uyğun gəlməyən məqamlardan deyil, saytı tələb olunan kontentlə daha da zənginləşdirməkdən söhbət gedir. Bu, 31 blokdan cəmi 5 blok üzrə bəzi bəndləri əhatə edir. Əlbəttə, həmin bəndlərin tələblərinə tam cavab verə biləcək uyğun kontentin səhifədə yerləşdirilməsi bizim cari planlarımıza mütləq şəkildə daxildir. Ümumiyyətlə, bu monitorinqin əsas müsbət cəhətlərindən biri də ondan ibarətdir ki, biz reyting cədvəlinin nəticələri sayəsində saytımızın məzmununda, naviqasiyasında yetərli sayıla biləcək əlavə və dəyişikliklər etmək imkanı qazanırıq və növbəti monitorinqə daha təkmil bir layihə ilə qoşulmağı qarşımıza məqsəd qoyuruq.

- Builki monitorinqdə saytınızın yeni versiyası iştirak etmişdir. Yeni versiyada nə kimi yeniliklər olmuşdur?

- Tamamilə doğrudur, saytın cari versiyası sayca üçüncüdür. Bu ilin mart ayında 3 dildə - Azərbaycan, rus və ingilis dillərində istifadəyə verilmiş bu versiya rahat naviqasiya və zəngin kontent baxımından ötən versiyalardan fərqlənir. Yeniliklər təkcə saytın zahiri görünüşündə deyil, həmçinin onun məzmununun zənginləşdirilməsində, istifadəçilərin marağına səbəb ola biləcək yeni bölmələrin

yaradılmasında öz əksini tapmışdır. Buna misal olaraq "Vergi Məcəlləsi: birgə yazaq" bölməsini göstərmək olar. Vikipediya üslubunda hazırlanmış bu bölmə ilk növbədə Vergi Məcəlləsinin təkmilləşdirilməsində vergi ödəyicilərinin rolunu artırmaq məqsədi daşıyır. Bu bölmə vasitəsilə hər bir vergi ödəyicisi Vergi Məcəlləsinin elektron versiyasının istənilən maddəsinə əlavə və dəyişikliklər edə bilər ki, bunlar da təhlil edilərək, məqsədmüvafiq hesab edildiyi təqdirdə vergi qanunvericiliyinə əlavə və dəyişikliklər zamanı nəzərə alınacaqdır.

Daha bir yenilik "Ən çox verilən suallar" bölməsidir. Məlumdur ki, Vergilər Nazirliyi öz saytında dövlət qurumları içində ilk olaraq istifadəçilərlə sistemli şəkildə almış interaktiv "Sual-cavab" bölməsini yaratmışdır. Bu bölmə vasitəsilə hər həftə onlarla istifadəçinin sayt vasitəsilə vergilər mövzusunda verdikləri suallar mütəxəssislərimiz tərəfindən cavablandırılır. İstifadəçilərə yardım məqsədilə yaradılmış bu bölmədə daha çox rast gəlinən suallara standart cavablar hazırlanmışdır ki, bu da onlara vaxt itkisinə yol vermədən maraqlı suala cavab tapmaqda yardımçı olur.

Növbəti yenilik "Sahibkarın vergi bələdçisi" bölməsidir. Bu bölməmiz kommərsiya hüquqi şəxsin, xarici kommərsiya hüquqi şəxsin filial və nümayəndəliyinin vasitəsilə və ya bilavasitə fiziki şəxs qismində gəlir əldə etmək istəyən şəxsin vergi orqanları ilə münasibətləri zamanı bəzi prosedurlar, habelə onların vergi öhdəlikləri barədə məlumat verir. Düşünürük ki, Azərbaycanda kommərsiya fəaliyyətinə başlamaq istəyənlər üçün bu bölmə yaxından yardımçı olacaq.

Azərbaycan, rus və ingilis dillərində yaradılmış "Vergilər uşaqlar üçün" layihəsinin gələcəyimiz olan uşaqlarda indidən vergi mədəniyyətinin formalaşmasında yardımçı olacağına ümid edirik. Burada uşaqlar Azərbaycanın tarixi, mədəniyyəti, iqtisadiyyatı, habelə vergilərin yaranma tarixi, onların növləri haqqında ətraflı məlumat ala bilər, vergilər barədə maraqlı məlumatlarla, vergi krossvordu, onlarda vergilər barədə anlayışın yaranması üçün dəyərli vasitə olan "7 NAĞİL AXŞAMI" kitabı, müxtəlif intellektual əyləncələrlə tanış ola bilərlər.

Azərbaycanın coğrafiyası, Konstitusiyası, dövlət rəmzləri, təbiəti, mədəniyyəti, iqtisadiyyatı, dövlət hakimiyyəti, Qarabağ münaqişəsi barədə ətraflı məlumatları özündə cəmləşdirən "Odlar yurdu Azərbaycan" bölməsi də saytımızın yeni versiyasında özünə yer tapmışdır.